

Studiový turnaj „R. Réti MT“ C 30.6.2009

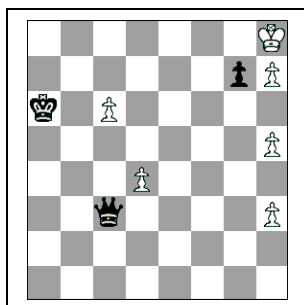
Přeběžný rozsudek

Když mi Evžen Pavlovský nabídl rozhodování Memoriálu R. Rétiho, s radostí jsem souhlasil. Mám velmi rád tvorbu R. Rétiho a sám jsem složil více než 20 studií s Rétiho manévrem. Nadto mne zaujalo, že organizátor turnaje mi napsal na konci dopisu: “Práce rozhodčího se honoruje”. Zprvu jsem chtěl peníze odmítnout, ale pak jsem si to rozmyslel, možná se to stane počátkem velmi dobré tradice (ovšem podle možností)? Vždyť v naší praxi se práce rozhodčího nikdy nehodnotila, všichni přátelsky svým kolegům pomáháme. Požádal jsem Evžena, aby mi poslal originály beze jmen autorů, což on neprodleně učinil. Turnaj byl rozdělen do dvou oddělení.

1. oddělení: Dokomponujte předehtu k libovolné z 56 Rétiho studií z knihy od A. Mandlera - Richard Réti: Sämtlichen Studien (viz poznámku níže), např.:

Jaroslav Pospíšil

Rochade Europa 2007 (correct. Die Welt 2000)

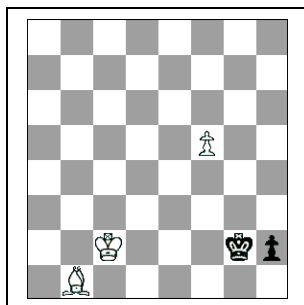
remíza (=)

1.h6! Dxd4 2.h4! gxh6+ 3.Kg8 Dxd4 4.h8D Dd8+ 5.Kg7(h7) Dxd8+ 6.Kxh8 h5 toto je počáteční postavení Rétiho studie z dubna 1922, **7.Kg7** remíza.

2. oddělení: Vlastní originální studie, v níž autor použije některé z Rétiho témat (viz bod 1), např.

Evžen Pavlovský

The Independent 1987

výhra (+)

1.Sa2 Kg3 2.Sd5 Kf4 3.f6 Ke5 4.f7 Kxd5 5.f8D h1D 6.Da8+ a 7.Dxh1 vyhraje.

Poznámka: Kniha A. Mandlera je v digitální formě v Rakousko Uherském šachu v kap.7. (V dalším textu odvolávky studie obsažené v této knize jsou uvedeny jen “číslo studie – Mandler”).

R. Réti MT-1 (tt) 2009

1. oddělení

První oddělení obsahovalo 23 studií od 14 autorů z 9 zemí: **Arménie, Česko, Francie, Gruzie, Maďarsko, Německo, Rusko, Slovensko a Španělsko.**

Objevily se nějaké nekorektnosti:

č.3 (Akobia, Ke6/Kd1) - vedlejší řešení 6... Ke2! 7.Vg2+ Kf3 8.Va2 Ve1 9.a7 Ve7+ 10.Kxh6 Vxa7 11.Vxa7 h3=.

č.6. (Keith, Kg1/Ka5) duál 3.Vb1 Vxe7 (3...Ka5 4.Jb3+-) 4.Va1+ Kb4 5.Jc6+-.

č.8. (Gasparyan, Kh7/Ka8) duál 3.Jc6+ Kb7 4.Vg8 h5 5.Jd8+ Ka7 (5...Kb6 6.g5 De5+ 7.Kh7 h4 8.Vxg6+ Kb5 9.d6=) 6.Vg7+ Kb6 7.Jf7 Df4 (7...Df8+ 8.Kh7 h4 9.Jg5=) 8.Vxg6+ Kc5 9.Vg7 h4 10.d6 Da4 11.Vg6=; duál 3.Vg8 Kb7 4.Jc6.

č.14. (Pospíšil, Kd8/Kh3) 9.Jd4 vedlejší řešení 9...Kg2 10.Jf3 Jf2 11.Je1+ Kf1 12.Jf3=.

č.15. (Pospíšil, Kd5/Kf4) vedlejší řešení 2...Kf4 3.Vf1 Sd8 4.g5 (4.Jd2 h3 5.Jxf3 (5.Vxf3+ Kxg4=) 5...g5 6.Je5+ Kg3=) 4...h3 5.Vh1 Kg4 6.Kd4 Sb6+ 7.Kd3 Kh4 8.Kd2 Sd4 9.Kd1 Sb6=.

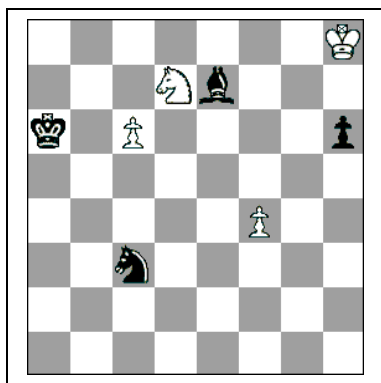
č.16. (Pospíšil, Ka3/Ke1) vedlejší řešení 1.Kb3 e2 2.Kc2 b3+ 3.Kc1 b2+ 4.Kxb2 Kd2 5.Sf1+-.

č.22. (Gurgenidze, Kh8/Kc8) vedlejší řešení 2...Kb6 3.Vb7+ Kxc6 4.Vxb1 hxg6, vedl. řeš. 4.c7 Vc1 5.g7; vedl. řeš. 4.Vxf6, vedl. řeš. 4...Kb6, vedl. řeš.7...Db1 (Db5)! 8.cxb8D+ Dxb8; vedl. řeš. 6...Kb6! 7.Vb7+ (7.Vxf6 f1D 8.Vxf1 Vxf1 9.gxh7 Vf7 10.Kg8 Vc7 11.h8D Vc8+ 12.Kg7 Vxh8 13.Kxh8 Kxc6-+.

Někteří skladatelé (č. 1 Josten Kh5/Ke7, 2 Prusikin Kh8/Ka6, 7 Hlinka Kf1/Ka7, 11 Mikitovics Kg5/Ka7) jen přidali k Rétiho studiím hrubou předeheru s výměnami, což pochopitelně není vůbec v pořádku. Některé studie obsahovaly pouze lehce změněná opakování a měly předchůdce s lepší hrou. Např. č. 9 (Kalandadze Kh8/Kc7) HHdb-III, 15227, E.Pogosjanc, E.Asaba, cena Šachmaty v SSSR 1986; č. 13 (Pospíšil Ke8/Kd4) S.I.Tkačenko, zvl. zmínka Šachmatnaja poezija 2005.

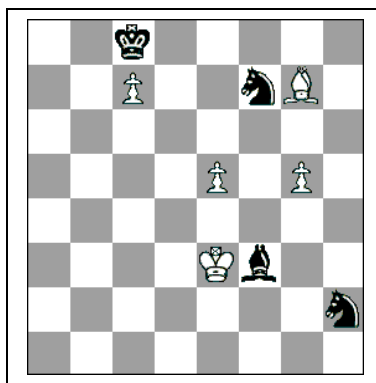
Přesto si myslím, že turnaj zaznamenal úspěch. Níže je mé pořadí.

A1 (21) L.M.Gonzáles
cena

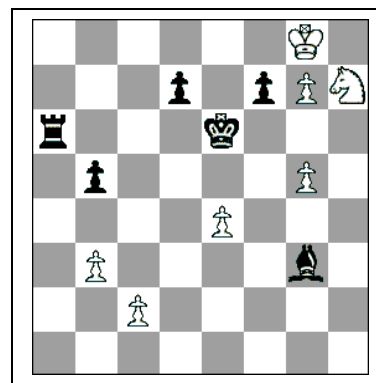
remíza (=)

A2 (20) Yuri Bazlov
1.-2. čestné uznání e.a.

remíza (=)

A3 (19) Yuri Bazlov
1.-2. čestné uznání e.a.

výhra (+)

A1 (21). L.M.Gonzáles (Španělsko), cena

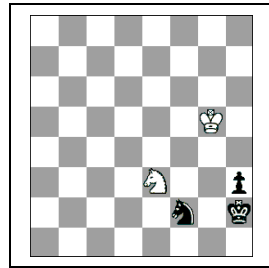
1.f5 [1.Kg7? h5] hra se větví:

1) 1...h5 2.f6 Sd6 3.f7 h4 4.Jf6 h3 [4...Kb6] 5.Jg4 Kb6 [5...Jd5] 6.Kg8 (Kg7) 6...Kxc6 7.f8D Sxf8 8.Kxf8 Kd5 9.Kf7 (Kg7) 9...Jd1 10.Kg6 (tahy 10. a 11. lze přehodit) 10...Ke4 11.Jh2 Kf4 12.Kh5 Kg3 13.Jf1+ Kf3 14.Kg5! [14.Kh4? Kg2-+] 14...Jf2 15.Kh4 Kg2 16.Je3+ Kh2 17.Jc2! remíza,

2) 1...Je4 2.f6! (2.Kg7? h5 3.f6 Sd6 4.f7 h4 5.f8D Sxf8+ 6.Kxf8 h3–+) 2...Jxf6 3.Jxf6 Sxf6+ 4.Kh7 h5 5.Kg6! Rétiho manévr 5...h4 6.Kxf6 Kb6 7.Ke5 h3 8.Kd6 h2 9.c7 remíza.

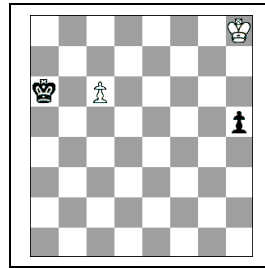
Velmi dobrá kombinace dvou Rétiho studií! První varianta je č. 21a, druhá č. 21b s věčně živou Rétiho ideou.

č.21a. R.Retí
Sommtliche Studien, 1931

remíza (=)

č.21b. R.Retí
Deutsche Österreichische Tageszeitung, 1921

remíza (=)

č.21a. R.Retí, HHdb-III 53898 (č.9 – Mandler)

1.Kh4 Kg1 2.Jg4 Kg2 3.Je3+ Kh2 4.Jc2 [4.Jf1+? Kg1 5.Jg3 Kg2 6.Jf5 h2 7.Jg3 Je4] 4...Jd3 5.Kg4 Je5+ 6.Kh4 Jf3+ 7.Kg4 Jg5 8.Je1 Kg1 9.Jf3+ Kg2 10.Jh4+ Kf2 11.Jf3 remíza.

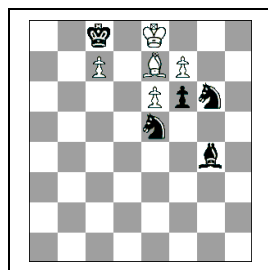
č.21b. R.Retí, HHdb-III, 59835 (č.1 – Mandler)

1.Kg7! h4 [1...Kb6 hlavní větev 2.Kf6 h4 3.Ke5 h3 4.Kd6 h2 5.c7] 2.Kf6! Kb6 [2...h3 3.Ke6 h2 4.c7] 3.Ke5! h3 4.Kd6 remíza.

A2 (20). Yuri Bazlov (Rusko), 1.-2. čestné uznání ex aequo

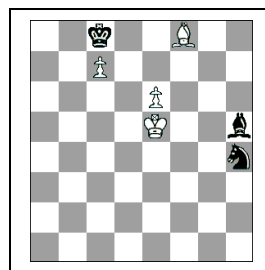
1.Kf4 [1.g6? Jg5 2.Sf6 Jh3 3.g7 Sd5–+] 1...Sh5 [1...Sg4 2.g6] 2.Kf5 Jf3 [2...Kxc7 3.g6 Jd8 4.e6 Sg4+ 5.Ke4 Sf3+ 6.Kf5 (6.Ke3) 6...Sg4+ 7.Ke4 Jc6 8.Se5+ Jxe5 9.Kxe5 Sh3 10.g7 Jg4+ 11.Kf5 Jh6+ 12.Kg6 Jg8 13.Kf7 Jh6+ 14.Kg6 poziční remíza] 3.g6 Jh4+ [3...J7g5 4.Sf6] 4.Kf6 Sxg6 5.Sf8 Sh5 6.e6 Je5! [6...Jh8 7.Sg7 J8g6 8.e7 Jf4 9.Kg5 Jhg2 10.Se5=] 7.Kxe5 (HHdb-III 56788, 56789, Retí 1927) 7...Jg6+ 8.Kf5 Jxf8 9.Kf6 Kxc7 10.Ke7 Jg6+ 11.Kf6 Jf8 12.Ke7 Jh7 pat [12...Jg6+ 13.Kf6 poziční remíza]. Přidává k Rétiho studii zajímavou předehru.

č.20a. R. Retí
Šachmaty, 1927

remíza (=)

č.20b. R. Retí
Šachmaty {c}, 1927

černý na tahu, remíza (=)

č.20a. R. Retí. HHdb-III 56788 (není Mandler)

1.f8J [1.f8D? Sxe6] 1...Jxf8 [1...f5? 2.Jxg6 Jxg6 3.Sc5 f4 4.Kf7 Je5+ 5.Kf6 Jd3 6.e7 Sh5 7.Sb6 f3 8.Kg7 Jf4 9.Kf8 Je6+] 2.Sxf8 [2.Kxf8? Jg6+] 2...Sh5+ 3.Ke7 Jg6+ [3...Jg4! vedlejší řešení 4.Sg7 f5 5.Kf8 f4 6.e7 f3 7.Sd4 Jf6 8.Kg7 Je8+] 4.Kf7! [4.Kxf6? Jxf8] 4...Jxf8+ 5.Kxf6 Kxc7 [5...Kb7 6.Ke7] 6.Ke7 Jg6+ 7.Kf6 Jf8 8.Ke7 Jh7 pat.

č.20b. R. Reti . HHdb-III 56789 (č.39 – Mandler)

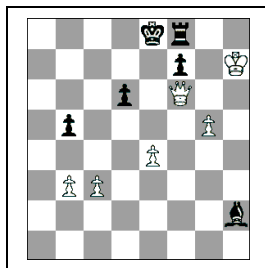
1...Jg6+ 2.Kf5 Jxf8 3.Kf6 Kxc7 4.Ke7 Jh7 pat.

A3 (19). Yuri Bazlov (Rusko), 1.-2. čestné uznání ex aequo

1.Jf8+ [1.g6!? Va8+ (1...f5 2.Jf8+ Ke7 3.Kh7 Va1 4.g8J+ Ke8 5.Jf6++-) 2.Jf8+ Ke7 3.Kh7 Se5 4.g8D Vxf8 5.gxf7 Vxf7+ 6.Kh6 b4] 1...Ke7 2.Kh7 Va8 3.g8D Vxf8 4.Dg7 d6 5.Df6+ Ke8 6.c3! Sh2. Všechny figury dorazily na svá pole během hry a zaujaly Rétiho pozici (HHdb-III, 55651. R.Reti 1928). Autor zafixoval do jedné z Rétiho pověstných studií “tah podobný pohybu želvy”.

č.19a. R.Reti

1. cena, Šachmaty 1928

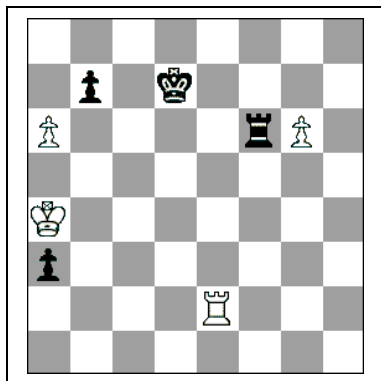

výhra (+)

č.19a. R.Reti. HHdb-III 55651 (č.48 – Mandler)

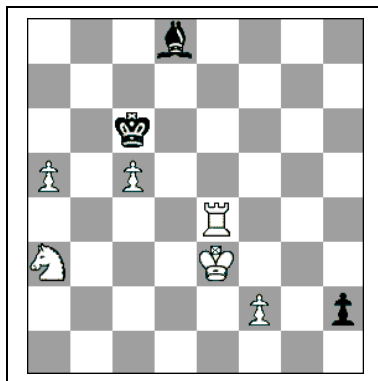
1.Kh6! Se5 2.Kg7! Sh2 [2...Sxf6+ 3.gxf6] 3.c4! [3.e5? Sxe5 4.c4 b4] 3...bxc4 [3...b4 4.c5] 4.e5! [4.bxc4? Se5] 4...Sxe5 5.bxc4 Sxf6+ [5...Sh2 6.c5] 6.gxf6 Vh8 7.Kxh8 Kf8 8.Kh7 vyhraje.

A4 (17) Yuri Akobia 1. pochvalná zmínka

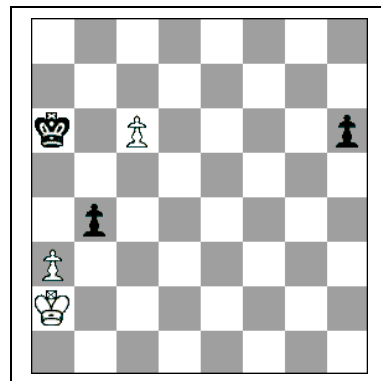
výhra (+)

A5 (18) Jaroslav Polášek 2. pochvalná zmínka

výhra (+)

A6 (23) Erich Palkovský 3. pochvalná zmínka

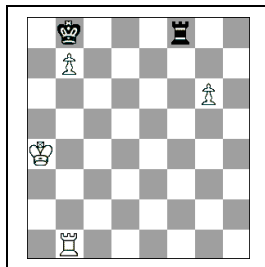

remíza (=)

A4 (17). Yuri Akobia (Gruzie), 1. pochvalná zmínka

1.axb7 a2 2.Vxa2 Kc7 3.Vg2 Vf8 4.Vb2! [tématická svůdnost 4.Kb5? Kxb7 5.Kc5 Kc7 6.Kd5 Kd7 7.Ke5 Ke7 8.g7 Vg8 9.Kf5 Kf7=] 4...Kb8 tento tah vede do Rétiho studie (HHdb-III, 54933, Ka4/Kb8 1929, č.17a) (č.24 - Mandler). V původním postavení věž stojí na b1, což je jedno. To není vše. Díky lehké změně v postavení se skladateli povedlo vytvořit další variantu, čímž vlastně všechno vylepšil. 2...Va6+ 3.Kb5! Vxa2 4.g7 Vg2! 5.Kb6! Ke6 6.Kc5! Vc2+ 7.Kb4! vyhraje, 7... Vb2+ 8.Ka3 (8.Kc3). Škoda úvodníku...

č.17a. R.Retí
5. HM, Troitzky Ty 1929

remíza (=)

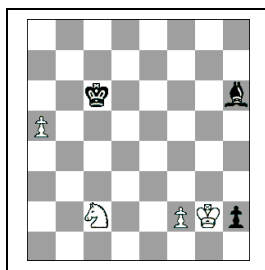
č.17a. R.Retí. HHdb-III 54933 (č.24 – Mandler).

5.Vb5! Vf1 6.Vg5 Vf8 7.Kb4 [7.Kb5; 7.Vb5 ztrácí čas] **7...Kxb7 8.Kc5 Kc7 9.Kd5 Kd7 10.Ke5 Ke7 11.Vf5!** vyhraje.

A5 (18). Jaroslav Polášek (Česko), 2. pochvalná zmínka

1.Ve6+ Kb7 2.c6+! Kc8 3.Vh6 Sg5+ 4.Kf3 Sxh6 5.Kg2 Kc7 6.Jb5+ Kxc6 k Rétiho studii je přidáno šest tahů (HHdb-III, 59451,1922, diagram č.18a)(č.29 – Mandler) **7.Jd4+ Kc5**

č.18a. R.Retí, 1922

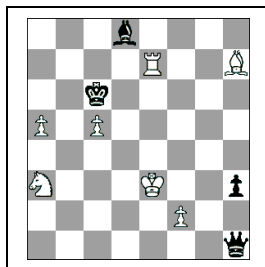

výhra (+)

8.Kh1!! [8.Kxh2? Kxd4 9.a6 Sf4+ 10.Kh3 Sb8=] a jezdec dominuje nad střelcem **8...Sf8, Sg7, Sg5, Sf4 9.Je6+; 8...Sd2, Sc1 9.Jb3+** [8...Kxd4 9.a6] vyhrává.

Odstranil jsem první tah 1...h3-h2, aby se vyhnul podmínce „začíná černý“, autor měl přidat tyto tahy (č.18b)

č.18b.

výhra (+)

č.18b. **1.Se4+ Dxe4+** [1...Kxc5 2.Ve5+] **2.Vxe4** [2.Kxe4? Sxe7 3.Kf3 Sxc5=] **2...h2** atd.

Poznámka pořadatele: Skladatelova originální pozice má černého pěšce na poli h3 s řešením 1...h2 atd., přemístil ho rozhodčí.

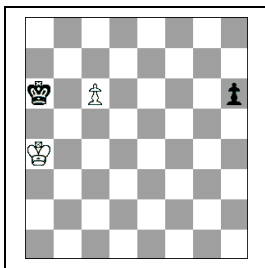
A6 (23). Erich Palkovský (Česko), 3. pochvalná zmínka

1.Kb3! bxa3 [1...h5 2.Kxb4 h4 3.Kc5 h3 4.Kd6 h2 5.c7] **2.Kxa3 h5 3.Kb4 Kb6 4.Kc4 h4 5.Kd5 h3** [5...Kc7 6.Ke4 h3 7.Kf3] **6.Kd6 h2 7.c7** remíza.

Do dobře známé pěšcovky (č.23a) s Rétiho manévrem skladatel přidal pěkný první tah. Tento originál byl zařazen do 2. oddělení, kam ale nepatří. Přesunul jsem ho do prvního.

č.23a. R. Reti

Kagan's Neueste Schachnachrichten, 1922

černý na tahu, remíza (=)

č.23a. R. Reti. HHdb-III 5945 (č.1a – Mandler).

1...h5 2.Kb4 Kb6 [2...h4 3.Kc5 h3 4.Kd6 h2 5.c7 Kb7 6.Kd7] **3.Kc4 h4** [3...Kxc6 4.Kd4] **4.Kd5 Kc7** [4...h3 5.Kd6 h2 6.c7] **5.Ke4 =**.

R. Réti MT-2 (tt) 2009

2. oddělení

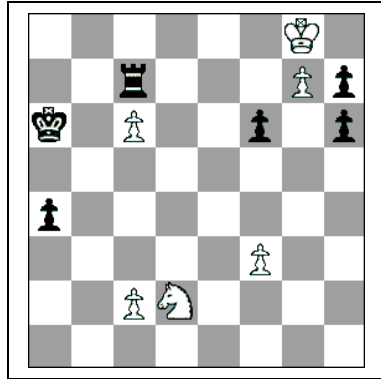
Toto oddělení obsahovalo 24 studií od 16 autorů z 9 zemí: **Česko, Francie, Gruzie, Itálie, Izrael, Maďarsko, Rusko, Španělsko a Ukrajina**. Rovněž zde byly nekorektnosti:

č.10 (Pallier Ka7/Ke2) - duál 3.d5 Ke3 4.Ka8 Kd4 5.b8D Dxb8+ 6.Kxb8 Kxd5 7.Kc7 Ke5 8.Kb6 Kd4 9.Kc6 d5 10.Kd6 Kc4 11.Ke7 d4 12.Kxf7 d3 13.Ke7 d2 14.f7 d1D 15.f8D=.

č.19 (Pospíšil Ke8/Kd4) - Autor směřuje ke třem variantám, ale dvě z nich mají duály 4.Kd7 c4 5.Kxd6 (5.Vb5+ Kc3 6.Kxd6+-) 5...c3 6.Vc5+-, 1...Jb3 2.Kxd7 Jd2 duál 3.Ke6 Jxc4 4.Kf5+-. Hlavní hra má předchůdce S.I.Tkačenko, zvl.zm. Šachmatnaja poezija 2005. Zajímavá skutečnost: Dva autoři poslali identické pozice s jediným rozdílem, jímž je rozdílné pole pro bílého krále. Pravděpodobně by to organizátor měl publikovat jako společnou studii, odděleně se nedají ocenit. (Poznámka pořadatele: Obě studie jsou od téhož autora.)

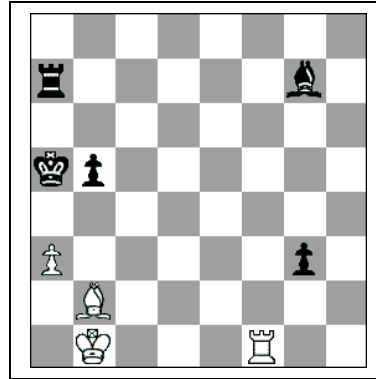
Netématické jsou č.7 (Campiulli Ka7/Ka4), č.15 (Mikitovics Kh8/Ka1) - Autoři považují manévry králem za Rétiho, ale podle Rétiho musejí existovat dvě cesty. V zaslaném postavení král jednoduše unikne vidličce. Č.28 (Pěrvakov Ka3/Kf2): skladatel poukazuje na to, že zkomponoval začátek podle studie HHdb-III, 58139, R.Réti, Wiener Tageblatt 1925. Ale já se domnívám, že ta postavení nemají příliš společného, i když nová pozice vypadá docela pěkně. Č.4 (Rossi Kh6/Ka7), č.5 (Campiulli Ke8/Ka5), č.14 (Mikitovics Kg5/Ka1) – příliš jednoduché k ocenění. Č.12 (Kalandadze Kb8/Kh6) – hrubá vstupní hra.

B1 (23) Sergej Didukh
1.-2. cena e.a.

výhra (+)

B2 (11) Emil Vlasák
1.-2. cena e.a.

remíza (=)

B1 (23). Sergej Didukh (Ukrajina) 1.-2. cena ex aequo

1.Kh8!!

[1.Kxh7? h5 2.Kg6 Vxg7+ 3.Kxg7 h4 4.Kxf6 Kb6 5.Ke5 Kxc6 6.Kd4
(6.Kf4 a3! 7.Jb3 Kd5 8.Jc1 Kd4 9.Ja2 h3 10.Kg3 Ke3 11.f4 h2 12.Kxh2 Kxf4 13.Kg2 Ke3 14.Kf1
Kd2 15.c4 Kc2 16.c5 Kb2 17.c6 Kxa2 18.c7 Kb2 19.c8D a2=)
6...h3 (6...a3! 7.Kc3 h3=) 7.Jf1 a3 8.Kc3 Kd5 9.Kb3 Ke5 10.c4 Kd4 11.Kxa3 Kxc4 12.Kb2 Kd3
13.Kc1 Ke2 14.Jh2 Kf2 15.Kd2 Kg3 16.Ke3 Kxh2 17.Kf2 Kh1 18.f4 h2 19.f5 pat;

1.Jc4? Kb5 2.Kxh7 h5 3.Kg6 Vxg7+ 4.Kxg7 Kxc6 5.Kxf6 h4-+]

1...Vc8+ 2.g8D Vxg8+ 3.Kxg8 Kb6 4.Kf7 [4.Kg7] 4...h5

[4...Kxc6 5.Kxf6 a3 6.f4 a2 7.Jb3 h5 8.Kg5 Kd5 9.Kxh5 Ke4 10.Kg4 h5+ 11.Kg3! h4+ 12.Kg4! h3
13.Kxh3 Kxf4 14.Kg2 Ke3 15.Kf1+-; 4...f5 5.Ke6 Kxc6 6.Kxf5+-]

5.Kxf6 h4 6.Ke5! Rétiho manévr 6...Kxc6

[6...h3 7.Kd6 h2 8.Jc4+ Kb5 9.c7 h1D 10.c8D Dd1+ 11.Ke6 Dxf3 12.Jd6+ Kb4 13.Dc4+ Ka3
14.Jb5+ Kb2 15.Db4+ Kc1 16.c4+-]

7.Kd4 h3 8.Jf1 a3

[8...Kd6 9.f4 a3 (9...Ke6 10.c4) 10.Kc3 Kd5 11.Kb3 Ke4 12.c4 Kxf4 13.c5 Ke5 14.Kxa3+-]

9.Kc3 Kd5 10.Kb3 Ke5 11.c4 Kd4 12.Kxa3!

[12.Jh2? h5 13.Kxa3 Kxc4 14.Kb2 Kd3 15.Kc1 Ke3 16.Kd1 Kf2 17.f4 Kg3! Réti zachraňuje
černého]

**12...Kxc4 13.Kb2 Kd3 14.Kc1 Ke2 [14...h5 15.Kd1+-] 15.Jh2 Kf2 16.Kd2 h5 17.f4 Kg3 18.Ke3
Kxh2 19.Kf2 Kh1 20.f5 h2 21.f6 h4 22.f7 a vyhraje, např. 22...h3 23.Kg3 Kg1 24.f8D h1D
25.Df2#.**

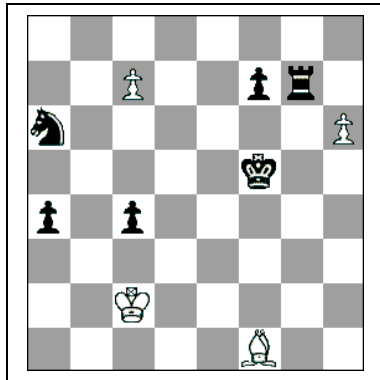
Pointa prvního tahu se stane zřejmou až na konci, po vzetí čPh7 by nastal pat. Kombinace Rétiho manévru se vzdáleným efektem předvídavosti.

B2 (11). Emil Vlasák (Česko), 1.-2. cena ex aequo

1.a4! [1.Vg1? Sxb2 2.Kxb2 Vg7 3.Vg2! Kb6 4.Kc3 Kc5 5.Kd3 Kd5+- zz] **1...Vb7!** [1...bxa4 2.Vf5+
Kb4 3.Vg5=; 1...Kxa4 2.Vf4+ b4 3.Vg4=; 1...Sxb2 2.Kxb2 bxa4 3.Vf5+ Kb4 4.Vg5] **2.Sxg7 bxa4+!**
[2...Vxg7 3.axb5=] **3.Sb2 a3 4.Vf5+** [tématická svůdnost 4.Ka2? axb2! (4...Vxb2+? 5.Kxa3 Vf2
6.Va1 (6.Ve1? Vf3+ 7.Kb2 Kb4) 6...Vf3+ 7.Kb2+ Kb4 8.Kc2 Kc4 9.Kd2 Kd4 10.Va4+=) 5.Kb1
Vb4! (5...Vb3 6.Vf8 Kb4 7.Vb8+ Kc3 8.Vxb3+ Kxb3 pat) 6.Vf3 Vg4 7.Vf1 Kb4 8.Kxb2 Kc4 9.Kc2
Kd4 10.Kd2 Ke4 11.Ke2 Vf4-+] **4...Ka4 5.Vf4+ Ka5 6.Vf5+** [6.Ka2? axb2 7.Kb1 Vb4!-+] **6...Ka6
7.Vf6+!** [7.Ka2? axb2 8.Kb1 Vb3 9.Vf8 Kb7-+] **7...Ka7 8.Ka2! axb2 9.Kb1 Vb3!** [9...Vb4 10.Vf3

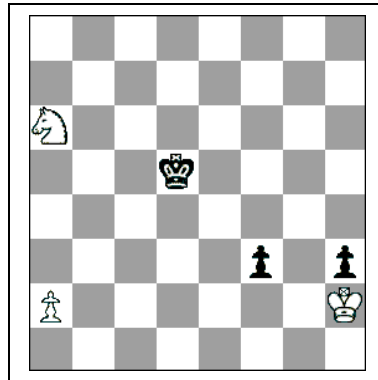
Vg4 11.Vf1 Kb6 12.Kxb2 Kc5 13.Kc3=] **10.Vf4!!** [10.Vc6? Vb6 zz 11.Vc2 Kb7 12.Vg2 Vb3-+] **10...Kb6 11.Vc4!** Poziční remíza, bílý král nemůže překročit řadu "c". Rétiho studie je zachycena ve svůdnosti (HHdb-III, 54933, R.Retí 1929). Hezké přepracování myšlenky (viz č.17 v R.Réti-1).

B3 (3) J. Polášek & E.Vlasák
1. čestné uznání

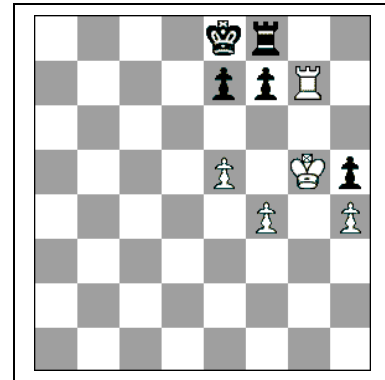
černý na tahu, remíza (=)

B4 (16) Yochanan Afek
2. čestné uznání

výhra (+)

B5 (21) Yuri Bazlov
3. čestné uznání

výhra (+)

B3 (3). Jaroslav Polášek & Emil Vlasák (Česko), 1. čestné uznání

1...Vg8 2.h7 [2.Sh3+? Kg6-+] **2...Vh8 3.c8D+ Vxc8 4.Sh3+ Kg6 5.Sxc8 Jb4+ 6.Kc3 Jd5+ 7.Kxc4 Kg7!** [7...Kxh7 8.Kxd5 a3 9.Sf5+ Kg7 10.Sb1=] **8.Sa6!!** [8.Sh3? Kh8!! HHdb-III, 59451, R.Retí, 1922; 8.Sb7? Jb6+ 9.Kb4 f5 10.Sa6 f4 (10...Kxh7? 11.Sd3 Kg6 12.Kb5 a3 13.Sb1 Jd5 14.Kc4=) 11.Sd3 f3 12.Ka3 f2 13.Kb4 Jd7 14.Se2 Jc5] **8...a3 9.Kb3** [9.h8D+ Kxh8 10.Kb3] **9...a2 10.Kb2** [ztráta času 10.h8D+ Kxh8 11.Kb2] remíza.

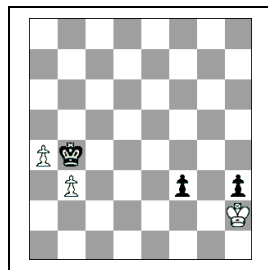
Hezké využití Rétiho ideje. Myšlenka odmítnutého braní je podána dvakrát: ve svůdnosti černým (8... Kh8) a v řešení bílým (10.Kb2).

B4 (16). Yochanan Afek (Izrael), 2. čestné uznání

1.Kg3!! [tématická svůdnost 1.Kxh3? Kc4! 2.Kg3 Kb5 3.Jc7+ Kb4 4.Jd5+ Ka3 5.Jc3 Kb2 6.a4 Kxc3 7.a5 Kd4! Rétiho manévr 8.a6 Ke3 9.a7 f2=] **1...h2 2.Kxh2 Kc4 3.Kg1! Kb5 4.Jc7+ Kb4 5.Jd5+ Ka3 6.Jc3 Kb2 7.a4 Kxc3 8.a5 Kd4! 9.a6 Ke3 10.Kf1** vyhraje.

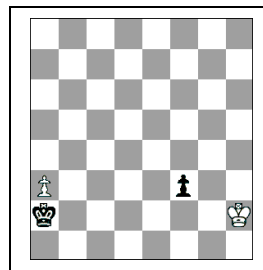
I když už mám pěšcovou verzi této studie (č.16a), hodnotu jí přidává svůdnostní hra. Rétiho manévr je použit dvakrát: ve svůdnosti černý použije manévr a sebere pěšce, v řešení tzv. anti-Réti v Rinkově studii (č.16b) připustí jeho dokončení. Nazývám tuto ideu jako téma Réti-anti-Réti.

č.16a. Ilham Aliev
EG, 1999

výhra (+)

č.16b. Henri Rinck
Schweizerische Schachzeitung 1922

výhra (+)

č.16a. Ilham Aliev. HHdb-III 4638.

1.Kg3! [1.Kxh3? Kxb3 2.a5 Kc4 3.a6 Kd3 4.a7 f2 5.a8D f1D+] **1...h2 2.Kxh2 Kxb3! 3.a5** a dále

jako u Rincka.

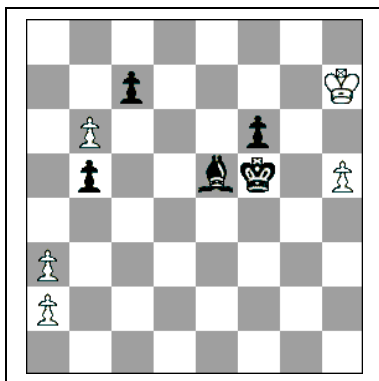
č.16b. Henri Rinck. HHdb-III 59546. **1.a4 Kb3 2.a5 Kc3** [2...Kc4 3.a6 Kd3 4.a7 f2 5.a8D f1D 6.Da6+] **3.Kg1** [3.Kg3? Kd4 4.a6 Ke3 5.a7 f2 6.Kg2 Ke2] **3...Kd4 4.a6 Ke3 5.Kf1** vyhraje.

B5 (21). Yuri Bazlov (Rusko), 3. čestné uznání

1.Kh6! [1.Kxh5? Vh8+ 2.Kg4 Kf8=] **1...Vh8+** [1...Kd7 2.Vh7 Ke6 3.Kg7 Vd8 4.Vh6+ Kf5 5.Kxf7 Kxf4 6.Vxh5] **2.Vh7 Vg8 3.Vh8!** [3.f5? Vg1 4.Vh8+ Kd7 5.Vf8 Ve1 6.Kxh5 Vxe5 7.Vxf7 Ke8 8.Kg6 Ve1=] **3...Vxh8+ 4.Kg7 Vf8 5.f5 e6** [5...f6 6.e6] **6.f6 Vh8 7.Kxh8 Kf8 8.Kh7** vyhraje.

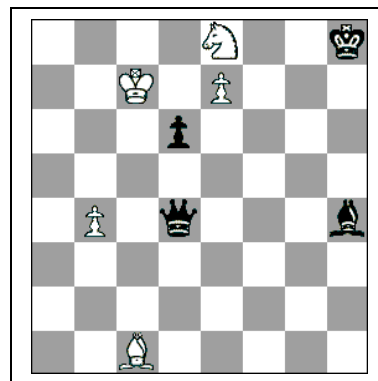
Hezká věžová studie s nádhernou obětí věže a Rétiho studiovými motivy, jediný rozdíl spočívá v autorově nahrazení dámy věží ve finále (HHdb-III, 55651. Reti 1928, č.19 Reti-1).

B6 (24) J. R. Ibran 4. čestné uznání

remíza (=)

B7 (22) L. M. Gonzáles 5. čestné uznání

remíza (=)

B6 (24). J. R. Ibran (Španělsko), 4. čestné uznání

1.b7 c6! [1...c5 viz hlavní variantu 2.h6 Kg5 3.Kg7 f5+ 4.Kf7 Kxh6 5.Ke6 Sb8 6.Kxf5] **2.Kh6!** zz [2.h6? Kg5 3.Kg7 f5+ 4.Kf7 Kxh6 5.Ke6 Sb8 6.Kxf5 Kg7 7.Ke4 Kf6 8.Kd4 Sa7+ 9.Kd3 Ke5--+] **2...c5 3.Kg7 Kg5 4.h6 f5+ 5.Kf7 Kxh6 6.Ke6!** Rétiho manévř **6...Sb8 7.Kxf5 c4 8.Ke4 Sa7 9.a4** [9.b8D? Sxb8 10.Kd4 Se5+--+] **9...b4** [9...bxa4 10.b8D Sxb8 11.Kd4=] **10.a5!** (10.b8D? Sxb8 11.Kd4 c3 12.Kd3 Sc7! 13.a3 Sa5 14.axb4 Sxb4--+)

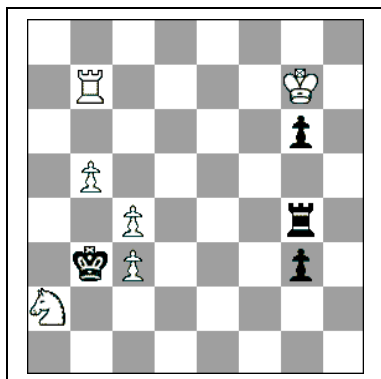
Kvůli duálům jsem udělal v řešení této studie pár změn. Bílý král hraje pěkně ve 2. tahu, blokuje svého pěšce a vytváří vzájemný zugzwang. Následně bílý král s využitím Rétiho manévř zlikviduje hrozící pěšce.

B7 (22). L. M. Gonzáles (Španělsko), 5. čestné uznání

1.Sb2! Dxb2 2.Jf6 Dxf6 3.e8D+ Kg7 4.Dd7+ De7 5.Dxe7+ Sxe7 6.Kd7 Kf7 7.b5 d5 8.b6 Sh4 a Rétiho manévř **9.Kd6 d4 10.Ke5** [10.Kd5? d3 11.b7 Sg3--+] **10...d3 11.Kf4!** [11.Ke4? d2 12.b7 Sg3--+] **11...d2** [11...Sf2 12.b7 Sa7 13.b8D Sxb8+ 14.Ke3=] **12.b7 d1D 13.b8D=.**

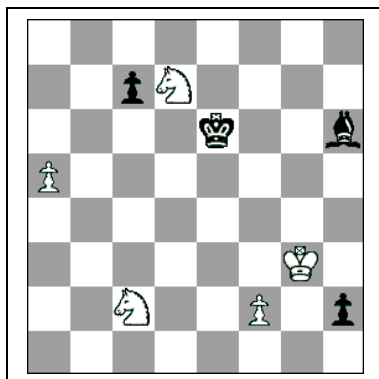
S využitím Rétiho manévř udělá bílý král najednou dvě akce. Hrozí vzetím pěšce a brání černému střelci v zapojení do hry.

B8 (8) Yuri Akobia
1. pochvalná zmínka

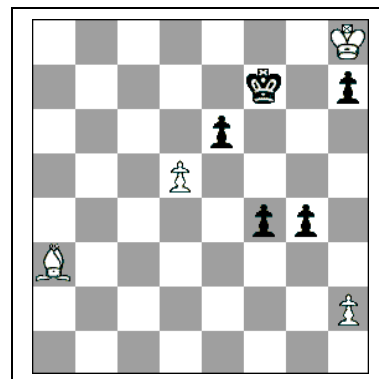
výhra (+)

B9 (2) J.Polášek & E.Vlasák
2. pochvalná zmínka

výhra (+)

B10 (1) János Mikitovics
3. pochvalná zmínka

výhra (+)

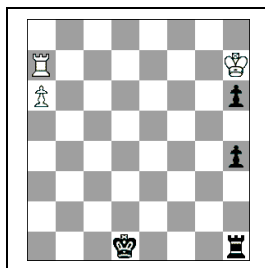
B8 (8). Yuri Akobia (Gruzie), 1. pochvalná zmínka

1.b6! g2 2.Jc1+ Kxc3 3.Ve7! [tématická svůdnost 3.Vf7? Ve4 4.b7 g1D 5.b8D Dd4+ 6.Kg8 Dxc4; 3.Je2+ Kxc4 4.Vc7+ Kd5 5.b7 Vb4 6.Kf7 Kd6 7.Ve7 Kc6 8.Jd4+ Kd6=] **3...g1D 4.Je2+ Kxc4 5.Jxg1 Vxg1 6.Ve4+ [6.b7? Vb1=] 6...Kc5 7.Vb4! Kxb4 8.b7** vyhraje.

Rétiho kombinace s obětí věže (č.8a, HHdb-III, 67041, R.Retí) včetně chycení pole věže.

č.8a. R.Retí, ?

Les Bases de la Combinaison

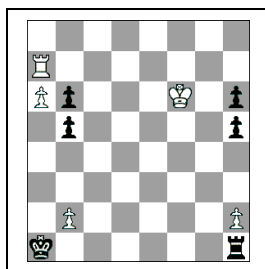
výhra (+)

č.8a. R.Retí, ?, HHdb-III, 67041.

1.Vg7 Kc2 [1...Ke2! 2.Vg2+ Kf3 3.Va2 Ve1 4.a7 Ve8 5.a8D+ Vxa8 6.Vxa8 h3] 2.Vg2+ Kb3 3.Va2! Kxa2 4.a7 vyhraje.

Následující studie je opravou studie Velkého Mistra.

č.8b. János Mikitovics
Problemaz 2007 (after R. Retí)

výhra (+)

č.8b. János Mikitovics, Problemaz, Abdelwahed El Fassi Fihri MT, 2007.

Podle Richarda Rétiho **1.Vg7!** [1.Vd7? Vc1 2.a7 Vc8 3.Vc7 Vg8 4.Kf7 Vh8! 5.b4 Kb2 6.Ke7 Ka3 7.Kd6 Kxb4 8.Kc6 Ka5 9.Vh7 Vg8 10.Vg7 Vc8+ 11.Kb7 Vh8 12.Vc7 b4 13.Vc8 Vh7+ 14.Vc7 Vh8=] **1...Kxb2 2.Vg2+ Kb3 3.Va2!** [tématická svůdnost 3.Vg3+? Kb2 4.Va3 Kxa3 5.a7 Vxh2 6.a8D+ Kb4=] **3...Kxa2 4.a7 Vxh2 5.a8D+ Kb1 6.De4+ Vc2 7.Kf5 Kb2 8.Dd4+ Vc3 9.Dxb6 Vb3 10.Dxh6 b4 11.Dd6!!** vyhraje.

B9 (2). Jaroslav Polášek & Emil Vlasák (Česko), 2. pochvalná zmínka

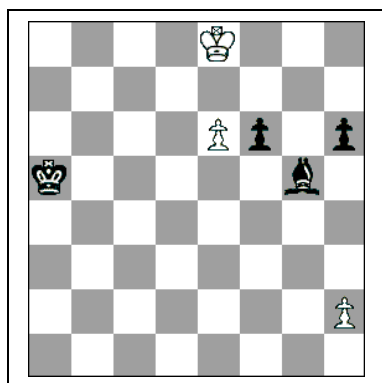
1.Jc5+ Kd5 [1...Kd6 2.Je4+ Kd5 3.Kxh2] **2.Kg2!!** [2.Kxh2? Kxc5 3.Jd4 Sf4+ 4.Kg2 Sd6=] **2...Kxc5 3.Jd4 c6 4.Kh1!!** [4.Kxh2? Kxd4 5.a6 Sf4+ 6.Kh3 Sb8--+] vyhraje.

V Rétiho stylu přidal skladatel velmi pěkný tichý tah 2.Kg2! (HHdb-III, 59451, R.Ret=R, 1922).

B10 (1). János Mikitovics (Maďarsko), 3. pochvalná zmínka

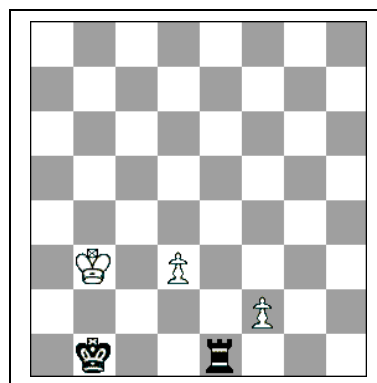
1.d6 Ke8 2.Kg7 h5 [2...Kd7 3.Kf6 h5 4.Ke5; 2...g3 3.hxg3 fxg3 4.Kf6 Kd7 5.Ke5 g2 6.Sc5] **3.Kf6 Kd7 4.Ke5 f3 5.Sc5 h4 6.Kf4!** [6.Ke4? e5=] **6...f2** [6...Kc6 7.d7! Kxd7 8.Kxg4] **7.Sxf2 g3 8.hxg3 hxg3 9.Sc5 g2 10.Ke5** vyhraje. Bílý král pomocí Rétiho manévru a svého střelce zvítězí proti nebezpečným černým pěšcům.

B11 (6) Marco Campioli
4. pochvalná zmínka

remíza (=)

B12 (9) Allain Pallier
5. pochvalná zmínka

remíza (=)

B11 (6). Marco Campioli (Itálie), 4. pochvalná zmínka

1.h4! Sxh4 2.Kf7! f5 3.Kg6 f4 4.Kh5! Rétiho manévr **4...f3** [Hlavní hra 4...Sg5 5.Kg4 Kb6 6.e7 Sxe7 7.Kxf4 teoretická remíza] **5.Kxh4 f2 6.e7 f1D 7.e8D Df4+ 8.Kh3** [8.Kh5? Dg5#] remíza.

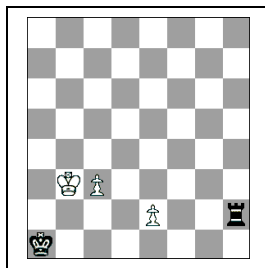
V prvním tahu byla k motivům Rétiho manévru přidána oběť pěšce. Jde o teoretickou pozici.

B12 (9). Allain Pallier (Francie), 5. pochvalná zmínka

1.Kc4 Kc2 [hlavní hra B 1...Kb2 2.f4! Ka3 3.f5! Ka4 4.Kd5! Vf1 5.Ke6 Kb5 6.f6 (6.d4? Kc6--+)] **2.d4 Ve4 3.f3!!** [3.Kc5? Kd3 4.d5 Vc4+! 5.Kb6 Vd4! 6.Kc6 Ke4 7.d6 Ke5 8.f4+ Ke6--+] **3...Vf4 4.Kc5 Kd3 5.d5 Vf5 6.Kc6 Kd4 7.d6 Vc5+ 8.Kb6** (Kb7).

Úprava Rétiho maljutky (HHdb-III, 55519, R. Reti – Šachmatnyj listok {c}, 1929), plusem je pěkný třetí tah.

č.9a. R. Reti
Šachmatnyj listok {c}, 1929

remíza (=)

č.9a. R.Retí. HHdb-III 55519 (č.19 – Mandler)

1.e3! [1.e4? Ve2 2.Kc4 (2.c4 Vxe4 3.Kb4 Kb2 4.Kb5 Kc3 5.c5 Kd4 6.c6 Kd5) 2...Vxe4+ 3.Kd5 Ve8! (3...Ve1? 4.c4 Vd1+ 5.Ke6!) 4.c4 Vd8+ 5.Ke6 Ve8+ 6.Kd5 Kb2 7.c5 Kc3 8.c6 Kb4] **1...Ve2 2.c4 Vxe3+ 3.Kb4 Kb2 4.c5 Vd3 5.Kb5** remíza.

Ilham Aliev (Sumgajit, Ázerbajdžán)
7. 10. 2009

Pořadatelé turnaje děkují všem skladatelům, kteří se zúčastnili tohoto memoriálu, jehož cílem bylo připomenout si šachový odkaz a studiovou tvorbu Richarda Rétiho. Do 30.6.2009 bylo zasláno 47 studií od 22 skladatelů z 12 zemí, jmenovitě to jsou:

Yochanan Afek (Izrael), Jurij Akobija (Gruzie), Jurij Bazlov (Rusko), Marco Campioli (Itálie), Sergej Diduch (Ukrajina), Aleksej Gasparjan (Arménie), L.M.Gonzáles (Španělsko), David Gurgenidze (Gruzie), Michal Hlinka (Slovensko), J.R.Ibran (Španělsko), Gerhard Josten (Německo), Velimir Kalandadze (Gruzie), Daniel Keith (Francie), János Mikitovics (Maďarsko), Erich Palkovský (Česko), Alain Pallier (Francie), Oleg Pěrvakov (Rusko), Jaroslav Polášek (Česko), Jaroslav Pospíšil (Česko), Michael Prusikin (Německo), Pietro Rossi (Itálie) a Emil Vlasák (Česko).

Dále vyslovujeme poděkování rozhodčímu I. Alijevovi za včasné a precizní vypracování jeho rozhodnutí.

Námítky vůči předběžnému výsledku adresujte **do 31.1.2010** na e-mail: jjelinek@koop.cz, jjelinek@chello.cz, příp. na adresu: Jiří Jelínek, Španielova 1313, CZ-163 00 Praha 6.

Praha, dne 27. 10. 2009

Evžen Pavlovský & Jiří Jelínek